

Vwo Nederlandse taal

College-examen (onderwerp 2)

2019-1 Duurzaamheid

Opdracht C (betoog)

Duurzaamheid

In de politiek wordt de laatste jaren veel gediscussieerd over klimaatverandering en over hoe dit moet worden tegengegaan. De uitdaging is groot. In 2013 werd het Energieakkoord gesloten waarin vijf doelen werden gesteld waarvan er in 2016 nog maar twee bleken te zijn behaald. Dat is zorgelijk, want de tijd dringt.

Klimaatverandering is duidelijk merkbaar en fossiele brandstoffen raken op. Het huidige beleid van het Energieakkoord loopt tot 2020. Daarna moet er een nieuw beleid komen. Dat zou minder gericht moeten zijn op technische zaken dan nu en meer op sociale zaken die van invloed zijn op het milieu.

De burger heeft veel invloed

Over duurzaamheid bestaan veel misverstanden. Het grootste daarvan is misschien wel dat men blind kan vertrouwen op de techniek en zelf weinig hoeft te doen.

Milieuvriendelijke technische uitvindingen zijn er al en er komen regelmatig nieuwe bij. Toch worden deze niet zo veel en niet zo goed gebruikt als zou kunnen. Neem bijvoorbeeld de 'Cradle to Cradle' producten die helemaal recyclebaar zijn. Technici kunnen deze producten prima ontwerpen en produceren. Professor Cramer houdt zich bezig met veranderingen die duurzaamheid betreffen. Zij vertelt dat dergelijke producten vaak op verkeerde manieren worden gebruikt waardoor het duurzame doel van de producten niet wordt bereikt. Ook worden deze producten minder gekocht dan andere producten. "Dat vraagt om een aanpassing van het economische systeem, maar ook om een andere houding van de consument naar het product."

Het vastgestelde Energieakkoord uit 2013 had onder andere als doel 100 petajoule aan energie te besparen voor het begin van 2020. Petajoule is een eenheid van energie. Het is nu echter al bekend dat het besparen van 100 petajoule niet gaat lukken met de manier waarop nu energie wordt verbruikt. Besparingen in industrie en woningbouw besparen 22 petajoule, maar de besparing wordt met 15 petajoule verminderd door glastuinbouw en ook doordat milieuwetten niet goed worden gehandhaafd.

Handhaving van milieuwetten is dus een van de sociale aspecten die aan bod moeten komen in het nieuwe energieakkoord van 2020.

De egoïstische consument

Verder is het zo dat onze huidige een consumptiemaatschappij veel invloed heeft op het milieu. Bijna iedere volwassene heeft een auto, mensen maken lange reizen, eten veel fastfood en winkelen veel. Dit gedrag zorgt voor veel milieuvervuiling, maar makkelijk aangepast worden door bijvoorbeeld meer gebruik te maken van openbaar vervoer en minder te reizen met het vliegtuig. Het minder eten van fastfood en minder hebbingetjes kopen is daarbij niet alleen goed voor het milieu, maar ook

Opmerking [G1]: Deze titel is te algemeen.

Opmerking [G2]: O: deze (de klimaatverandering)

Opmerking [G3]: Geef duidelijker aan dat hier jouw standpunt staat.

Opmerking [G4]: O: 'Cradle to Cradle'-producten

Opmerking [G5]: Stijl: varieer in woordkeuze.

Opmerking [G6]: Structuur: geef duidelijker aan dat je hier je tweede argument noemt.

Opmerking [G7]: Deel je betoog in alinea's in. Begin midden in een alinea niet op een nieuwe regel.

Opmerking [G8]: O: Energieakkoord

Opmerking [G9]: Structuur: geef duidelijker aan dat je hier je derde argument noemt.

Opmerking [G10]: O: hier ontbreekt een persoonsvorm *kan*.

voor de portemonnee én de gezondheid. Als zulke eisen in het Energieakkoord komen te staan, zal dit veel afkeurende geluiden veroorzaken. Mensen zullen zeggen dat ze behoefte hebben aan consumeren en willen hun eigen gemak niet aan de kant schuiven voor duurzaamheid. Dan denk men helaas niet in het belang van de vele generaties die nog volgen. Er kan eindeloos gediscussieerd worden met deze mensen, maar veel zin zal een welles-nietes-spelletje niet hebben. Om deze consumptiebehoefte te verminderen bij volgende generaties moet duurzaamheid een centrale rol krijgen in het onderwijs, zodat mensen van jongs af aan het belang van matigheid voor het milieu aanleren.

Opmerking [G11]: O: portemonnee.

Opmerking [G12]: O: welles-nietesspelletje.

Opmerking [G13]: In deze alinea geef je niet duidelijk genoeg aan wat precies het eerste tegenargument is en welke weerlegging daarbij hoort.

Meer baangelegenheid, niet minder

Ook zijn er tegenstanders van het Energieakkoord die bang zijn dat de werkgelegenheid achteruit gaat. Er werd in 2013 verwacht dat er in 2020 90.000 nieuwe banen zouden ontstaan door duurzamer leven, maar dat zullen er slechts 62.000 zijn. Dat zijn er dus 26.000 minder dan verwacht. "Positief is wel dat het aantal 'nieuwe' duurzame banen de krimp van de werkgelegenheid in de conventionele energie overtreft", meldt NRC. Dat betekent dus dat de werkgelegenheid niet gevaar komt, maar zelfs groter wordt.

Opmerking [G14]: O: achteruitgaat.

Klimaatverandering is bezig en er moet echt iets veranderen. De techniek is er al, maar wordt niet genoeg of juist benut. Handhavers van milieuwetten zijn niet streng genoeg, wat er mede voor zorgt dat er niet genoeg energie wordt bespaard. Ook het egoïstische consumeren van burgers doet niet alleen het Energieakkoord teniet, maar pakt ook negatief uit voor de komende generaties.

Opmerking [G15]: O: onjuist

Opmerking [G16]: Varieer in woordkeuze: onvoldoende energie.

Opmerking [G17]: O: onduidelijke verwijzing: door.

Onderwijs over duurzaamheid kan ervoor zorgen dat de extreme consumptiebehoefte bij de komende generaties afneemt. Ten slotte is het een misverstand dat de werkgelegenheid in gevaar komt, want een duurzame samenleving zorgt juist voor meer banen. Dus bij dezen een oproep aan politici die gaan over het Energieakkoord om behalve de techniek, ook het gedrag van de burger mee te nemen in het energieakkoord.

Opmerking [G18]: Deel je betoog in alinea's in. Begin midden in een alinea niet op een nieuwe regel.

Opmerking [G19]: O: Energieakkoord (herhalingsfout).

726 woorden

Opmerking [G20]: Vermeld altijd het aantal woorden. De titel en de tussenkopjes tellen mee. Als je te veel of te weinig gebruikt, levert dat puntenaftrek op.

Opmerkingen:

- In de marge van deze tekst staan opmerkingen. Als je deze niet ziet staan, heb je het bestand waarschijnlijk geopend via een iPad.
- Er worden punten afgetrokken voor O (= overige fouten) en I (= interpunctiefouten).
- In dit betoog is de gewenste structuur niet overal duidelijk genoeg aanwezig. Gebruik signaalwoorden en aankondigende zinnen om de verschillende argumenten te onderscheiden. Geef ook beter aan waar je een tegenargument weerlegt.
- Verduidelijk de structuur van je betoog door de conclusie aan te kondigen.
- In deze tekst worden aanspreekvormen voor de lezer door elkaar gebruikt: *men*, *mensen*, *zij*. Gebruik de aanspreekvormen consequent.